

LEGE nr. 48 din 16 ianuarie 2002

pentru aprobarea Ordonantei Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea si sanctionarea tuturor formelor de discriminare

EMITENT: PARLAMENTUL

PUBLICAT IN: MONITORUL OFICIAL nr. 69 din 31 ianuarie 2002

Parlamentul Romaniei adopta prezenta lege.

ARTICOL UNIC

Se aproba Ordonanta Guvernului nr. 137 din 31 august 2000 privind prevenirea si sanctionarea tuturor formelor de discriminare, adoptata in temeiul art. 1 lit. S pct. 2 din Legea nr. 125/2000 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonante si publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 431 din 2 septembrie 2000, cu urmatoarele modificari si completari:

1. Articolul 1 va avea urmatorul cuprins:

"Art. 1. - (1) In Romania, stat de drept, democratic si social, demnitatea omului, drepturile si libertatile cetatenilor, libera dezvoltare a personalitatii umane reprezinta valori supreme si sunt garantate lege.

(2) Principiul egalitatii intre cetateni, al excluderii privilegiilor si discriminarii sunt garantate in special in exercitarea urmatoarelor drepturi:

a) dreptul la un tratament egal in fata instantelor judecatoresti si a oricarui alt organ juridictional;

b) dreptul la securitatea persoanei si la obtinerea protectiei statului impotriva violentelor sau maltratarilor din partea oricarui individ, grup sau institutie;

c) drepturile politice, si anume drepturile electorale, dreptul de a participa la viata publica si de a avea acces la functii si demnitati publice;

d) drepturile civile, in special:

(i) dreptul la libera circulatie si la alegerea resedintei;

(ii) dreptul de a parasii tara si de a se intoarce in tara;

(iii) dreptul de a obtine si de a renunta la cetatenia romana;

(iv) dreptul de a se casatori si de a-si alege partenerul;

(v) dreptul de proprietate;

(vi) dreptul la mostenire;

(vii) dreptul la libertatea de gandire, constiinta si religie;

(viii) dreptul la libertatea de opinie si de exprimare;

(ix) dreptul la libertatea de intrunire si de asociere;

(x) dreptul de petitionare;

e) drepturile economice, sociale si culturale, in special:

(i) dreptul la munca, la libera alegere a ocupatiei, la conditii de munca echitabile si satisfacatoare, la protectia impotriva somajului, la un salariu egal pentru munca egala, la o remuneratie echitabila si satisfacatoare;

(ii) dreptul de a infiinta sindicate si de a se afilia unor sindicate;

(iii) dreptul la locuinta;

(iv) dreptul la sanatate, la ingrijire medicala, la securitate sociala si la servicii sociale;

(v) dreptul la educatie si la pregatire profesionala;

(vi) dreptul de a lua parte, in conditii de egalitate, la activitati culturale si sportive;

f) dreptul de acces la toate locurile si serviciile destinate folosintei publice.

(3) Exercițarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile.

(4) Orice persoană fizică sau juridică are obligația să respecte principiile enunțate la alin. (2)."

2. Alineatul (3) al articolului 2 se abrogă.

3. La articolul 2 alineatul (5), literele a) și b) vor avea următorul cuprins:

"a) instituirea unor măsuri speciale, în vederea protecției persoanelor aflate în minoritate, atunci când acestea nu se bucură de egalitatea șanselor;

b) sancționarea comportamentului discriminatoriu prevăzut în dispozițiile alin. (2)."

4. La articolul 3, literele a) și b) vor avea următorul cuprins:

"a) condițiile de încadrare în muncă, criteriile și condițiile de recrutare, selectare și promovare, accesul la toate formele și nivelurile de orientare, formare și perfecționare profesională;

b) protecția și securitatea socială;"

5. La articolul 3, după litera f) se introduce litera g) cu următorul cuprins:

"g) alte domenii ale vieții sociale."

6. Articolul 4 va avea următorul cuprins:

"Art. 4. - În înțelesul prezentei ordonanțe, categorie defavorizată este acea categorie de persoane care fie se află pe o poziție de inegalitate în raport cu majoritatea cetățenilor din cauza originii sociale ori a unui handicap, fie se confruntă cu un comportament de respingere și marginalizare generat de cauze specifice, cum ar fi o boală cronică necontagioasă ori infectarea HIV, statutul de refugiat sau azilant."

7. Articolul 5 va avea următorul cuprins:

"Art. 5. - Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, condiționarea participării la o activitate economică a unei persoane ori a alegerii sau exercitării libere a unei profesii de apartenență sa la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială, respectiv de convingerile, de sexul sau orientarea sexuală, de vârstă sau de apartenență sa la o categorie defavorizată."

8. La articolul 6, partea introductivă și litera c) vor avea următorul cuprins:

"Art. 6. - Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, discriminarea unei persoane pentru motivul că aparține unei anumite rase, naționalități, etniei, religii, categoriei sociale sau unei categorii defavorizate, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia, într-un raport de muncă și protecție socială, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, manifestată în următoarele domenii:

.....
c) acordarea altor drepturi sociale decât cele reprezentând salariul;"

9. Articolul 7 va avea următorul cuprins:

"Art. 7. - (1) Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, refuzul unei persoane fizice sau juridice de a angaja în muncă o persoană pentru motivul că aceasta aparține unei anumite rase, naționalități, etniei, religii, categoriei sociale sau unei categorii defavorizate ori din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

(2) Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, condiționarea ocupării unui post prin anunț sau concurs, lansat de angajator ori de reprezentantul acestuia, de apartenență la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, de vârstă, de sexul sau orientarea sexuală, respectiv de convingerile candidaților, cu excepția situației prevăzute la art. 2 alin. (4).

(3) Persoanele fizice și juridice cu atribuții în medierea și repartizarea în muncă vor aplica un tratament egal tuturor celor aflați în căutarea unui loc de muncă, vor asigura

tuturor persoanelor aflate in cautarea unui loc de munca accesul liber si egal la consultarea cererii si ofertei de pe piata muncii, la consultanta cu privire la posibilitatile de ocupare a unui loc de munca si de obtinere a unei calificari si vor refuza sprijinirea cererilor discriminatorii ale angajatilor. Angajatorii vor asigura confidentialitatea datelor privitoare la rasa, nationalitatea, etnia, religia, sexul, orientarea sexuala sau a altor date cu caracter privat care privesc persoanele aflate in cautarea unui loc de munca."

10. Articolul 8 va avea urmatorul cuprins:

"Art. 8. - Constituie contraventie, conform prezentei ordonante, discriminarea angajatilor de catre angajatori, in raport cu prestatiile sociale acordate, din cauza apartenentei angajatilor la o anumita rasa, nationalitate, origine etnica, religie, categorie sociala sau la o categorie defavorizata ori pe baza varstei, sexului, orientarii sexuale sau convingerilor promovate de ei."

11. Articolul 10 va avea urmatorul cuprins:

"Art. 10. - Constituie contraventie, conform prezentei ordonante, daca fapta nu intra sub incidenta legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenentei acestora ori a persoanelor care administreaza persoana juridica la o anumita rasa, nationalitate, etnie, religie, categorie sociala sau la o categorie defavorizata, respectiv din cauza convingerilor, varstei, sexului sau orientarii sexuale a persoanelor in cauza prin:

- a) refuzarea acordarii serviciilor publice administrative si juridice;
- b) refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile de sanatate publica - alegerea medicului de familie, asistenta medicala, asigurarile de sanatate, serviciile de urgenta sau alte servicii de sanatate;
- c) refuzul de a vinde sau de a inchiria un teren sau imobil cu destinatie de locuinta;
- d) refuzul de a acorda un credit bancar sau de a incheia orice alt tip de contract;
- e) refuzarea accesului unei persoane sau a unui grup de persoane la serviciile oferite de teatre, cinematografe, biblioteci, muzee si expozitii;
- f) refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de magazine, hoteluri, restaurante, baruri, discoteci sau de orice alti prestatori de servicii, indiferent daca sunt in proprietate privata sau publica;
- g) refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de companiile de transport in comun - prin avion, vapor, tren, metrou, autobuz, troleibuz, tramvai, taxi sau prin alte mijloace;
- h) refuzarea acordarii pentru o persoana sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilitati."

12. Articolele 11-14 se abroga.

13. La articolul 15, alineatele (1), (3), (4) si (6) vor avea urmatorul cuprins:

"Art. 15. - (1) Constituie contraventie, conform prezentei ordonante, refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la sistemul de educatie de stat sau privat, la orice forma, grad si nivel, din cauza apartenentei acestora la o anumita rasa, nationalitate, etnie, religie, categorie sociala sau la o categorie defavorizata, respectiv din cauza convingerilor, varstei, sexului sau orientarii sexuale a persoanelor in cauza.

.....
(3) Constituie contraventie, conform prezentei ordonante, solicitarea unor declaratii doveditoare a apartenentei acelei persoane sau acelu grup la o anumita etnie, care sa conditioneze accesul unei persoane sau unui grup de persoane la educatie in limba materna. Exceptie face situatia in care in invatamantul liceal si universitar candidatii concureaza pe locuri special acordate pentru o anumita minoritate si se impune dovedirea, printr-un act din

partea unei organizatii legal constituite a minoritatii respective, a apartenentei la aceasta minoritate.

(4) Prevederile alin. (1)-(3) nu pot fi interpretate in sensul restrangerii dreptului unitatii ori institutiei de invatamant de a refuza inscrierea sau admiterea unei persoane ale carei cunostinte ori rezultate anterioare nu corespund standardelor sau conditiilor de inscriere cerute pentru accesul in institutia respectiva, atat timp cat refuzul nu este determinat de apartenenta persoanei in cauza la o anumita rasa, nationalitate, etnie, religie, categorie sociala sau la o categorie defavorizata, respectiv din cauza convingerilor, varstei, sexului sau orientarii sexuale a acesteia.

.....
(6) Constituie contraventie, conform prezentei ordonante, orice ingradiri pe criteriile de apartenenta la o anumita rasa, nationalitate, etnie, religie, categorie sociala sau la o categorie defavorizata in procesul de infiintare si de acreditare a institutiilor de invatamant infiintate in cadrul legislativ in vigoare."

14. La articolul 16, alineatul (2) va avea urmatorul cuprins:

"(2) Constituie contraventie, conform prezentei ordonante, orice comportament constand in determinarea parasirii domiciliului, in deportare sau in ingreunarea conditiilor de viata si de trai cu scopul de a se ajunge la renuntarea la domiciliul traditional al unei persoane sau al unui grup de persoane apartinand unei anumite rase, nationalitati, etniei sau religii, respectiv al unei comunitati, fara acordul acestora. Constituie o incalcare a prevederilor prezentei ordonante atat obligarea unui grup de persoane aflate in minoritate de a parasi localitatea, aria sau zonele in care locuieste, cat si obligarea unui grup de persoane apartinand majoritatii de a se stabili in localitati, arii sau zone locuite de o populatie apartinand minoritatilor nationale."

15. Articolul 17 va avea urmatorul cuprins:

"Art. 17. - (1) Constituie contraventie, conform prezentei ordonante, orice comportament care are ca scop mutarea sau alungarea unei persoane sau unui grup de persoane dintr-un cartier sau dintr-un imobil din cauza apartenentei acestuia la o anumita rasa, nationalitate, etnie, religie, categorie sociala sau la o categorie defavorizata, respectiv din cauza convingerilor, varstei, sexului sau orientarii sexuale a persoanelor in cauza.

(2) Prevederea alin. (1) nu poate fi interpretata in sensul restrangerii dreptului autoritatilor de punere in aplicare a planurilor de sistematizare si amenajare a teritoriului, atat timp cat mutarea se face in conditiile legii, iar masura luata nu este determinata de apartenenta persoanei sau a grupului de persoane in cauza la o anumita rasa, nationalitate, etnie, religie, categorie sociala sau la o categorie defavorizata, respectiv din cauza convingerilor, varstei, sexului sau orientarii sexuale a acestora."

16. Articolul 18 va avea urmatorul cuprins:

"Art. 18. - Constituie contraventie, conform prezentei ordonante, interzicerea accesului unei persoane sau al unui grup de persoane in locurile publice din cauza apartenentei acestora la o anumita rasa, nationalitate, etnie, religie, categorie sociala sau la oricare alta categorie defavorizata, respectiv din cauza convingerilor, varstei, sexului sau orientarii sexuale a persoanelor in cauza."

17. Articolul 19 va avea urmatorul cuprins:

"Art. 19. - Constituie contraventie, conform prezentei ordonante, daca fapta nu intra sub incidenta legii penale, orice comportament manifestat in public, avand caracter de propaganda nationalist-sovina, de instigare la ura rasiala sau nationala, ori acel comportament care are ca scop sau vizeaza atingerea demnitatii ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, indreptat impotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunitati si legat de apartenenta acestora la o

anumita rasa, nationalitate, etnie, religie, categorie sociala sau la o categorie defavorizata ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuala a acestuia."

18. La articolul 20, alineatul (1) va avea urmatorul cuprins:

"Art. 20. - (1) Contravenitiile prevazute la art. 5-8, art. 10, art. 15 alin. (1)-(3) si alin. (6), art. 16, art. 17 alin. (1), art. 18 si 19 se sanctioneaza cu amenda intre 1.000.000 lei si 10.000.000 lei, daca discriminarea vizeaza o persoana fizica, respectiv cu amenda intre 2.000.000 lei si 20.000.000 lei, daca discriminarea vizeaza un grup de persoane."

Aceasta lege a fost adoptata de Camera Deputatilor in sedinta din 18 decembrie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constitutia Romaniei.

PRESEDINTELE CAMEREI DEPUTATILOR
VALER DORNEANU

Aceasta lege a fost adoptata de Senat in sedinta din 20 decembrie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constitutia Romaniei.

PRESEDINTELE SENATULUI
NICOLAE VACAROIU